

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

40. An ieunium indictum ab Episcopo pro certo die, vel fixa lege, &
Constitutione, obliget Regulares? Et quid, si in aliqua civitate, vel loco
recepta sint generali consuetudine nonnulla ieunia, an ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](#)

vbi temporaneam habitationem habent. Ita Baldus part. conf. 393, incipit. *Punclius talis*, num. 2. & pars. 5, conf. 1. 6. & Bartolus in leg. *Cornelia lex*. §. 1. 2. 3. de iniur. & fam. lib. Farinacius *Fragm. criminum*, num. 214, lit. D. & *Praxis noua Episc.* num. 222. Stephanus Gratianus *dilectus. Fores. cap. 181.* num. 4. & quos sequitur *Barbola de Offic.* & potest. *Episcop. de leg. 4.* num. 29. Et ratio est, quia non simplex habitorum, & honorum emptio; sed habitatio simul cum animo perpetuo commorandi domicilium, & incolatum facit leg. *Liberius*, §. 5. sola ratio possessionis, §. 13. sola domus, f. ad municip. & ibi Bartolus, leg. *Contra neque. Cod. codem*, & f. ad *Craudet. cans.* 101. 2. 10. Vide ad constitutendum domicilium requiritur vna cum habitatione, animus, sive declaratio expressa voluntatis ibi perpetuo residendi. Ita Barilis, qui paulo post, num. 40. haec subdit: Ex supradictis quantum lures, & stabilitatis colligitur, Aduenas Peregrinos, Hopites, Extraneos, & similes, ad quemcumque locum confluentes, & ibidem per multos annos residentes, cum animo tamen ad Patriam suam redeundi, minime ligari, legibus, praceptis, & consuetudinibus illius loci: & seculo scandalo; non teneri ad ieiunia, abstinentias, festa colenda, Missamque audiendum, ad que vel vi legis, vel consuetudinis, illius locorum distinguuntur. Ciues, atque omnes ibi perpetuum habent domicilium: & hoc ex defectu domicilij; quia per solam moram non contrahitur domicilium, licet longa sit mora, ut iam fusi probatum est, Iuribus ipsorum allatis. Hinc sit, quod familiares Realis Celsitudinis Sabaudiae, dum Camberij moram trahunt, quoniam ibi silent (vt ibi dicam) ad longissimum tempus, suppedita tamen in illis continua ad Patriam revertendam voluntate, seculo scandalo, ad ieiunia, abstinentias, Festa sanctificanda, Missamque audiendum, & alia qualcumque obligationes, quas, vel vi statuit, vel consuetudinis, sive pracepti, sive voti Cenitatis etiam de consensu, aut de mandato Dicētiani suscepimus omnes Ciues, & ibi domicilium habentes perpetuum, integrè obseruare adstringuntur; nullo iure tenentur. Quare triduanam illam ab eis canimus abstinentiam ante Dominicam Ascensionis dierum, que sacra ibi ratione inueteratas consuetudinis singulis annis inviolabilitate a Ciuiis obseruantur. Ad ieiunia, vi porti exempti, & immunes (remoto itidem scandalo obseruare non obligantur iuriibus, & rationibus supra aliatis. Ita ille: & post illum Pasqualigus in *Praxis leieunii*, decr. 1. 89., 1. 90. & 1. 98.

1. Sed aduersus illos infurgit nouissime Leandrus *de Praeceptis Ecclesiæ*, tract. 1. disp. 1. q. 12. & 13. Quia paxib. Praetores, & Officiales dato quod nec sequuntur domicilium, ob rationem à contraria datam, acquirunt quasi domiciliare, vt omnes concedunt: at hoc sufficit ad hoc, quod prædicti teneantur ad festa, & leieunia pecularia oppidorum, in quibus habitant, ut recte probant Suarez, Sanchez, & Baldellus, loc. cit. ergo. Secundo, qui cum Praefecti, & Officiales Vrbium exercant regimen illarum, necesse est, vt se subditi conforment; si velint hos obseruatorum legum, & consuetudinum Vrbium: Qualis enim Rector ciuitatis, & populus. Tertio: quia absurdum est: quod capitulum non le conformitatem membris: vi habeatur, cap. Non de or. disp. 12. & cap. Nolite, distill. 11. & alibi: sed sic est, quod Praefecti, & Praetores Ciuitatum sunt capitula Communis: ergo eisdem obligationibus debent subesse, ac ipsa subesse. Et idem dicendum videtur de militicis, qui stant in Praesidiis, aut fortalitiis; de Peregrinis, vel Advenis diu regentes Romæ, quia teneantur ad Festas, & ieiunia, & alias Leges proprias Vrbis Romæ.

3. Ergo vt verum fatetur, huic secundæ opinioni *Par. Tom. IV.*

tris Leandri magis adhæreo; quia Aduenæ manentes in aliquo loco maiori anni parte, teneantur ad ieiunia propria illius loci; vt tradit Felinus, & alij, & ego olim docui in part. 1. tract. 9. resolut. 2. Tamen, his non obstantibus non audeo opinionem Barilis, & Pasqualigi tanquam improbatibilem damnare. Vide etiam *Medinam Cod. de Ieiunio*, q. 10. in initio, Ledesman p. 2. quaf. 17. art. 3. vers. *Tertio dico*, & alios. Itaque vt dixi, ego propter veramque sententiam probabilem esse, licet affirmatam Leandri, & aliorum probabiliorem existimem; & ideo ego illi adhæream.

Quia hic est
inf. Ref. 4. 6.
& in aliis
eius not. &
sup. in has
ipsum Ref.
ad med. Ver.
Ex sup. die
his.

R E S O L . X L

An ieiunium indictum ab Episcopo pro certo die vel fixa lege, & Constitutione, obliget Regulares?
Et quid si in aliqua Cenitate, vel loco recepta sint generali consuetudine nonnulla ieiunia, an ea quoque obligent Regulares?
Et docetur Regulares teneri obseruare dies festos indictos ab Episcopo, & hoc ex Concilio Tridentino. Ex p. 1. tr. 9. Ref. 36.

§. 1. *A*firmariam sententiam docet *Villalobos* in Sup. hoc in sum. tom. 1. tract. 23. diff. 5. n. 6. vbi sic afferit: Sed, cursim [Tengo por cierto, que si el Obispo dicele vn dia de ayuno en vn lugar, tendrían los Religiosos, que allí vienen, obligacion de guardale: porque, aunque el Obispo no es Superior, quoad vim coactuam; tienen obligacion a conformarse con los demás.] *Vnde Regulares teneantur obseruare dies festos indictos ab Episcopo;* ergo & ieiunia.

2. *Sed contraria sententiam seculo scandalo meritò docet Suarez de legib. lib. 4. cap. 10. n. 8. Azor. p. 1. lib. 7 c. 30. q. 7. Fagundez. Praecep. 4. lib. 1. c. 7. n. 4. Llamas in sum. p. 1 c. 5. §. 28. in fin. vbi ait, [Ieiunia imposta ab Episcopo religiosos non obligant, vt patet argumento Concilij Tridentini, vbi Regulares obligantur ad obseruationem festorum, quæ Episcopus in sua Diocesi statuerit obseruanda, non obligauit neque mentionem fecit ieiuniorum.] *Vnde patet responsio ad contrarium argumentum. Notandum est tamen, quod si in aliqua ciuitate, vel loco recepta sint generali consuetudine, nonnulla ieiunia, ea quoque obligant Regulares. Ita DD. citati.**

Sup. hoc leg.
doctr. Ref. 36.
seq. & inf. ex
Ref. 59. §. 2.
& §. 11.

R E S O L . X L I

An Religiosi teneantur ad ieiunia ex voto emissa à populo locorum, vbi habitant?
Et infertur existentes intra Monasterium aliquod Regularium non teneri ad ieiunia proprii territorij cuius est incola.
Et docetur de ieiuniis ab Episcopo in Synodo indictis Regularibus ad illa non teneri.
Et notatur Regularibus existentes Mediolani in primis quatuor diebus Quadragesima teneri ad ieiunium, si morantur in suis Monasteriis; secus autem si existant in dominibus secularium; quia unusquisque potest se transferre à sua Parochia, vbi ieiunatur, ad Parochiam, vbi non seruat ieiunium, & ibi non ieiunare.
Imo additur Regularibus postea in diebus Rogationum existentes in suis Monasteriis non teneri ad ieiunium, ad quod tenerentur, in illis diebus ceteri Mediolanenses, scilicet v. & Cremonenses existentes Mediolani in primis quatuor diebus Quadragesima & comedens carnes, postea existentes Cremona in diebus Rogationum non tenerentur in illis ieiunare. Ex p. 9. tract. 7. & Mise. 2. Ref. 14.